

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 10. Scitis quid fecerim vobis? Duæs ædificaturus virtutes humilitatem, & charitatem statuit Christus hæc duo opera, velut fundamentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

Ivan. 6.
 IV. Enarrat gloriosus Evangelista quod dum Christus donum hoc manifestare inciperet ex Tale fuit occasione beneficii quo turbam innumerabilem V. Sacra- quinq; panibus & duobus p. cibis aluerat in menti in- deserto, illis dixerit: quod alium cibum illis stitio. preparaverat carnis suæ & sanguinis; ad vitæ nutrimentum multo dignius, & efficacius: *Nisi manducaveritis carnem filij hominis & biberitis ejus sanguinem &c.* multi quinimo quidam eius affectu & doctrinæ ejus discipuli, classisque studiosi, tan tum hoc, & excessivum judicaverunt huius promissionis esse pondus, ut non esset, qui sustinere posset illud & sustinere, quocirca illi valedicentes retrocesserunt, dicentes: *Durus est hic sermo & quis potest eum audire, quis sustinere? compari illud: Quis potest sustinere horum, cum illo Propheta: Non sustinebimus. Ferre non poterunt tantum beneficii pondus, unde quasi scandalizati abierunt retrorsum, classem ejus deserentes, adeoque hi commoti sunt ceterique Iudæi hæc ab illo audientes, ut idcirco adeo gravem inulerint Christo peccationem, ut ea de causa se subdaxerit & quasi fugam inierit ut probat Rupertus agens de septima persecutionibus quas Iudæi Christo commoverunt, inter quas hæc tertia numeratur. Quis igitur hæc magna non dicat esse beneficium? audite Divum Gregorium Nazianzenum: *Hæc magna commendatio in sermone dicitur Dei, Orat. 2. in quod talia egit, quæ non creduntur ab hominibus. S. Ruffina, Ariani vero Christum contemnunt, quod linteis præcingitur & discipulorum pedes abluunt &c.* Opera, & misericordiarum hæc sunt adeo sublimes, ut quia tales sunt, multi fidem illis non adhibeant; verum tamen intentioni Salvatoris erant necessaria: quocirca ipse eas exponere dignatus est, earumque proponere rationem: etenim ablucque eius lumine sagacissimi etiam intellectus excæcabantur, teste Propheta: *Oculus non vidit Deum absque te &c.* idcirco suam Dominus Petro declarare cepit intentionem, cum per hoc illuminaturus.*

Lib. 2. in l. 1. Reg. c. 8.
 D. G. R. E. Apposuit proferimus hic, quod passim diximus de montibus & colibus torrentis Arnon qui in terram collapsi sunt ad conpedem aræ tederis Domini per vallis declivitate transiuntis. Non capit Petrus hoc mysterium, loquaque iudicio tantum non potest sustinere beneficii: unde necessarium fuit ut Christus hoc ageret quod ait Propheta: nimirum ut insunderet illi lucem, quatenus Petrus ceterique Apostoli non obæcarentur: *Oculus non vidit Deum absque te &c.* quocirca dixit illi: *Quid egessit, tu nescis modo, fueri autem postea: petrus scilicet hoc humilitatis exemplo: quod ita factam absolutam pedum lotionem postquam Dominus sua resumpsit vestimenta, & recubuisse iterum, lucem illis insudit & notitiam ejus quod jam fecerat, unde sic illos alloquitur: *Scitis quid fecerim vobis & vos vocatus me Magister & Dominus &c.* Si ergo ego Dominus & Magister vellet hoc vobis fecerim, & in tantum me verbis humiliaverim servis meis discipulis, quanto magis comenit ut vos ipsos humilietis coram discipulis vestris: hoc etenim opus statum vobis in exemplum: *Exemplum dedit vobis &c.**

12. 27
 D. Vas virtutes voluit Divinus hic Dominus figere in discipulorum suorum, notrorumque cordibus, quæ cetera um sint stabile fundamentum. Prima est humilitas, quam

qui non habet, opera tamen exercet vicinis illi comparant qui domum adificat nullo premissio fundamento, quæ statim ad ima corruit. Vnicus actus superbiæ destruit potius vicinis Angeli supemi præclarissimas, atque creaturæ omnium pulcherrimam in dæmonem mutat omnium turpissimum: & actus vnicus peccati, est humilitatis publicanum peccatis replem præparavit ut inter caelestes locaretur Sacerphinos. Dominus ut hanc tantò solidius nitentem fundaret, seipsum ut lapidem statum regularem in fundamentum, ita profundum & humilium, ut se per terram prosterneret, & humilium pedibus ad voluatur in forma servus, pelam aqua plenam manibus arripens. Quis iam huius exempli sequetur effectus, nisi destruitur montium & impletio vnicus illi: *Deos disti: & facio tua montes de fluxerunt. Mox enim illum atende præcessum Petrum Apollonem primicerium, qualiter ad præsentiam Christi prostrati & humiliati, se prosternat & humiliat, ut nifallax, seipsum ad pedes Domini deiecit, multo sincerius & humiliter quam dum à Deo videns fieri miraculum, *Procedit ad pedes Iesu, dixitque illi: Ecce à me Domine quia homo peccator ego sum. Potiori ratione hoc idem modo diceret, & mihi persuadere idem factures Apollon, montes illos excellos, & Principes Domus Dei primarios.**

12. 27
 D. Vas virtutes voluit Divinus hic Dominus figere in discipulorum suorum, notrorumque cordibus, quæ cetera um sint stabile fundamentum. Prima est humilitas, quam

Ad hunc bene contemplatus non se humiliet: Quis
mens oculis maneat & erectus? si Regem co-
ram de vietas se demittentem vt aliquid de ter-
ra collat. quomodo se prosterneat idem col-
lectus? Deum conspicis humiliatum ad pedes
hominum, teipsum ad illos prosterne, & coram
prostratus te profundius humiliat; quod si di-
xeris. hoc fecero libentissime. & me ad pedes
sibi bonique humiliabo, & coram eo qui mihi
luminè beneficis est me prosterneam: intue
Christum ad pedes laudæ prostratum, qui cum
diabolus esset, te ipse Christo: Vult ex vobis
diabolus esse, & jam in se diabolum circumferret,
tamen ad pedes eius se prosterne & eos lauat,
quod alio non fuisse mihi persuasero, quam ad
pedes se se iocere diaboli, & eius qui tantum
illum persequeretur, mortemque eius erat ma-
chaturus.

Alia virtus quam fundare nititur Christus,
dicitur est Regni: virtutum, sine qua, testante
& verum dicente Apostolo, nulla virtus, imo ne
nulla ten omnes simul meritum habent coram
Deo perfectum: quamuis acerbissimum mar-
tyrium subest, & facit omnes tuas prodigis
effusus in pauperes, ceteraque virtutes dili-
genter exerceas. Ea intentione hac nocte ag-
gressus est singularare de hoc prescribere manda-
tum, quod proprium est noui gratiae testamen-
ti: & ideo vocatur haec conicio Mandatum:
quia tota comprehenditur in mandato quod do-
dit illis Dominus de dilectione. Et prius haec ver-
ba repetens: Haec est praecipuum meum. Haec mando
vobis, vt diligatis invicem sicut dilexi vos. Quia
vero roles obicere: Domine, quomodo nos
amasti: ex implum nobis praestitum amoris.
Pater, inquit Dominus. Ad hoc SS. instituit Sa-
cramentum, quod opus fuit amoris testera fet-
entatum, vt supra dixi. Et: sicut amore du-
ctus Christus SS. hoc instituit Sacramentum,
in haec eodem flagrans amore. Discipulos suos con-
secravit Sacerdotes eiusdem Sacramenti mini-
stros & operatores, vt autem tales essent, quales
tunc postulat ministerium primo pedes illis
laui: Et ostendit laui pedes Discipulorum.

D. Hieronymus, perpendit illud quod Deus de-
creuit postquam disposuerat de Arca, candelabro,
vno, mensa, & altari, quod agat de Sacerdotum
vultione: & cum iam Moyh praescripisset ve-
stra quas tolleret, modum etiam illi praescribit,
quo vestret alios, primo illos consecrando. Pri-
mam quod post haec illi mandat hoc est, vt sum-
mam Pontificem ac reliquos sacerdotes aquis
laui: Aaron & filios eius applicabis ad ostium

tabernaculi testimonij, eumque laueris Patrem eum.
filij aqua, inuice Aaron vestimentis suis, vt offe-
rar. Sacrificia, ad quorum officium praecipit il-
los iniungi: Et oleum Valtimus fundes super caput
eius, atque hoc ritu consecrabitur. D. Hieronymus
interpretatur hic Baptismum, de quo sic ait. Ne
accipimus vestes, nisi loti prius fuerimus, nec ornam-
tur ad sacra, nisi in Christo nos homines renascan-
tur: Quia si volucres educat ex aquis quae su-
perna perunt, iubet vt ex aquis baptismi pro-
deant homines, quasi ex noua regeneratione,
apri qui per contemplationem altissima petant
nostrae fidei mysteria, in quibus denuo renal-
cantur: Vinum enim nouum in nouis vitibus pon-
tur: quia gratia, quae illis in baptismate infun-
ditur, necessario ponenda est in vasis nouis, re-
nouatis per aquam ad nouam vitam: optima est
haec expositio: verum facile est intellectu hanc
diuinam dispositionem typum fuisse ejus quod
modo tractamus de SS. Sacramento. Amor erga
homines Christum impulit ad huius institutio-
nem, & quatenus in ipsis vique ad finem mundi
perseueret, discipulos suos sacerdotes instituit,
eorumque successores, deinde vult, vt ad tam
sublime consecratur ministerium: retinam eni-
primo lauetur aqua, & ad huius figurae com-
plementum, hodie Christus discipulis suis pe-
des lauat illos ordinatus & consecraturus in
sacerdotes quo per omnia satisfactum est amo-
ri, cum ille qui ipsum excitauit ad huius SS Sa-
cramenti institutionem hominibus ad salutem,
ipsum impulerit vt eo modo ejus institutionem
praescriberet, vt bonum hoc illis foret perpetuum,
quatenus omnes illo affatum diarentur:
etenim in ipso quidquid habet & se ipsum clar-
gitur.

Plures habuit Christus rationes diuinum
hoc instituendi Sacramentum, quarum vna supra
modum insignis illa est, vt satisfaceret illi quod
in nobis operabatur. Perpicuum est omnia vi-
uentia requirere cibum naturae suae conuenien-
tem. Nonnulla pascuntur granis, alia carnibus,
alia terra, alia fructibus. Creauit nos Deus, &
eramus filij Adam terreni, cibum nobis conce-
sit terrenum, qualem primogenito parenti nostro
tribuerat fructus terrae & retrena. Extulit nos
ad dignitatem altiore fecitque filios Dei, & ea-
mente descendit in mundum. Audi quid dicat
D. Ioan. Videte qualem charitatem dedit nobis Pa-
ter, vt filij Dei nominemur & simus. Ratio po-
stulabat vt nobis cibum largiretur digniore
cum enim nos faciat Deos, nobisque dederit
diuinae naturae participationem, expediebat
alimentsam.

Exod. 28. &
29. D. H. e.
Apud
Lipom.
1. Iam 2.

28. V.
Ratio in-
stitutio-
nis V. Sa-
cramenti.

1. Iam 2.

VI. Altera ratio proponitur. 1. Cor. 11.

alimentum dare nobilissimum cibumque Deo proprium. Deus seipso ut proprio cibo pascat & seipsum seipso nutrit: concitans ergo erat ut eundem nobis cibum erogaret: *Accipite & comedite.* Ceterum ratio proposito nostro conformior hujus operis institutioni ea censeretur esse, ut in nobis charitatem erga se nostrumque proximum inflammaret. Perpende quid egerit: *Domini Iesus in qua nocte tradebatur &c.* eo tempore quo mortales atrociori eum odio persequabantur, insigniora praebebat amoris suadicia: quando mortem ejus meditantur, cibum illis praeferat vitam: quando auferre illi moluntur discipulos, famam, honorem, vestimentis exuere imo & animam & vitam, ipse inuit consilium dandi hominem dando illi quidquid habet, ut nec sibi parcat. Haec sunt, ita haec talia sunt beneficia, ut non possimus nisi praedicta Prophetae verba repetere: *Cum feceris mirabilia non sustinobimus. Prohi quae beneficia! Qui fauores Quis cibus! Quae mensa! Perpendit illam D. Chryl. & exclamat hortaturque nos ut scdulo consideremus, qualiter ad illam accedamus, & caueamus ne simus alii Iudae traditores, hypocritae facilegi: Jam ad terribilem mentiam oportuuum temperantia & cum congrua vigilanti Tom. 3*

D. CHR. Via de profana Tom. 3

Conferat S. hic Doctor quod quamuis diuines epulo plura haberit vituperio poenaeque dignos, ob quae hic infamis sit & omnem mereatur contemptum, & ibi ardeat ardebitque flammis illis gehenna sempiternis, ut nec aquae guttam obtineat sibi refrigerum: attamen de aliquo videtur ut prudens posse laudari: nempe quod vestiretur eo modo quo pascebatur, vestesque mensae suae conuenirent: si namque ferulis se nutrebat opiparis, vestes assumebat pretiosas: sic illum describit Euangelista: *Induebatur purpura & bisso. & epulabatur quocumque splendide.* Regalis erat illi mensa ferulis instructa magnificis cui vestis condigna respondebat, eratque Regia, purpura & bisso. Quosdam inuenias qui solis attendant mensis, & gemo indulgentes sordidus lacrisque indauntur: alios videas quorum prima & vltima cura sit de cultu vestium & ornatu superfluente, qui non nisi aliis & oleribus nutriuntur. Disproprio est haec vituperabilis: suadet enim ratio ut cibo vestis vestisque cibus correspondeat: quamuis enim

VII. Sit vestis mensae conformis. Luc. 16. 17.

inclinus ille Rex, quem nobis Christus in Evangelio describit nuptias intrare, sed per magnificas & martiales, illum tamen qui vultus indutus eo praesumpserat intrare, pulis a mensa pellit, carceribus tradit tenebrosus, ligaturque pedes & manus: non enim iustum est ut locum in mensa neo festina sibi vendiderit, qui in vestibus ita vilis horrebat & abieceris. An hoc audis, quare praefatus Doctor: Sit igitur tibi appetuum, quod eo ipso quo te Deus hoc ineffabili praeuenit beneficio, ut conuictis mensa, affluat adeo magnifica & diuina, tibi curandam sit ut vestibus ornatus accedas splendida ac pretiosa. *Igitur & nobis quales epulae talia sint & vestimenta. O quis ille cibus, adeo sanctus, mundus, pius, tantae misericordiae, patientiae, humilitatis, pietatis, & potissimum amoris & charitatis plenus in adest, sit tale tuam quoque vestimentum. Ita monet nos Apostolus: Iudaei vero ergo sicut electi Dei, sancti, & dilecti vestrae memoriae benignitatem, humilitatem, modestiam, continentiam, supportantes inimicis & detestatis contemptis, si quis aduersus aliquem habet querelam, sicut & Dominus donauit vobis ita & vos de hoc epulae sunt charitatis & amoris, talis sit & oportet vestis tuae principalis. Super omnia enim haec charitatem habere &c.* Sit cibo vestis conformis. Quales epulae, talia sint & vestimenta. Haec persuadeco hoc ipsum intendisse Apostolum ut sic monentem: *Induimini Dominum Iesum Christum* quandoquidem Christum in cibum assumatis illoque vescamini.

Luc. 16. 17. Matt. 22. 11.

Mea sententia historiam tangit illam occasionem de Iacob. cum enim Rebecca cibum praeparasset ex Haedo crassiori sapidissimum, cibum pellem detexit qua manus collumque Iacob adornaret, eo modo ut illum patrem benedictiori capessende dignum praepararet: itaque eodem illum haedo vestiuu, eo quo epulas praeparauit imitauerat. O quales epulas nobis praedentibus praeparat Rebecca, diuina scilicet sapientia! O quam potentes habet manus haec nostra sapientia & sollicita! O quam caeleste in vobis aperit fericulum quod est ipse Christus Dei filius vnus, innocens, impollutus, purus & super omnia amore aeterni Patris, nostrique seruicium humilis, obediens, pateriens, & remissior inimicorum. Ecce quale conuiuium. Ex hoc ipso prope tolle vestimentum eum enim Christum manducas, Christum induas, *Induimini Dominum Iesum Christum*, & simile sit mensae vestimentum: quandoquidem tota sit amor, puritas & sanctitas, sit etiam tale vestimentum nempe puritas

